

UITNODIGING

Het Netwerk Palliatieve Zorg Haaglanden nodigt u, in aansluiting op de internationale dag van de palliatieve zorg, van harte uit voor het symposium

“Palliatieve zorg voor iedereen!”

15 oktober 2019, 16.30 - 20.45 uur

Palliatieve zorg is erop gericht iemand met een levensbedreigende ziekte (en zijn naasten) een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven te bieden.

Hoe bieden we kwalitatief goede zorg, zoals omschreven is in het Kwaliteitskader palliatieve zorg?
En hoe gaan we om met verschillen in cultuur en gedrag?

Tijdens dit symposium staan we hier met elkaar bij stil door inhoudelijke verdieping en te netwerken.

Accreditatie wordt aangevraagd bij ABAN cluster 1 en 2, Kwaliteitsregister V&V en Register Zorgprofessionals.

Wanneer?

Dinsdag 15 oktober 2019
16.30 - 20.45 uur

Waar?

New World Campus, Spaarneplein 2, Den Haag

De locatie is goed bereikbaar met de fiets en het openbaar vervoer. Wij raden iedereen dan ook aan om hier zoveel mogelijk gebruik van te maken.

Voor wie?*

Zorgprofessionals en vrijwilligers die betrokken zijn bij de palliatieve zorg in regio Haaglanden.

** Medewerkers van organisaties die lid zijn van het Netwerk Palliatieve Zorg Haaglanden hebben voorrang op medewerkers van organisaties die geen lid zijn.*

Programma

16.00	Inloop
16.30	Opening
16.45	Plenaire sessie
17.35	Workshopronde 1
18.45	Pauze met warme maaltijd
19.45	Workshopronde 2
20.45	Afsluitende netwerkborrel

Kosten

Deelname aan het symposium is gratis.

Aanmelden

Klik **hier** om je aan te melden of neem contact op met [Sven Zeilstra](#) of [Derkje Andrée Wiltens](#) voor meer informatie.

Deelname is pas mogelijk na ontvangst van een bevestiging.

Wacht niet te lang met aanmelden, want vol = vol

Stichting
Transmurale
Zorg **sterk in
verbinden**

Plenaire sessie

Kwaliteitskader palliatieve zorg Nederland, van papier naar praktijk

In deze plenaire sessie wordt u geïnformeerd over de essenties voor toepassing van het Kwaliteitskader palliatieve zorg in de dagelijkse praktijk en over recente landelijke ontwikkelingen op het gebied van palliatieve zorg die daaraan een bijdrage kunnen (gaan) leveren.

Deze plenaire sessie wordt gegeven door **Manon Boddaert**, arts palliatieve geneeskunde en medisch adviseur IKNL/PZNL.

Workshop 1

Palliatieve zorg: Dilemma's bij dementie

Wanneer iemand dementie heeft en daardoor palliatieve zorg ontvangt, stuit je onherroepelijk op dilemma's. Wat moet je bijvoorbeeld doen als iemand met dementie altijd overtuigd vegetariër is geweest, maar nu vlees wil eten? Wat als de persoon met dementie slikproblemen krijgt, maar de familie absoluut geen gemalen voedsel wil geven, want "dat is toch geen kwaliteit van leven"? En als familie wil doorbehandelen, al is dat medisch zinloos?

Het *Kwaliteitskader palliatieve zorg* is er helder over: als zorgverlener dien je je te verdiepen in welke waarden voor de patiënt of cliënt belangrijk zijn. Tijdens deze workshop leer je welke waarden voor mensen met dementie vaak essentieel zijn, maar die tegelijk ook voor veelvoorkomende dilemma's zorgen. Je krijgt zicht op deze dilemma's. Daarbij ontvang je een handvat om goede afwegingen te kunnen maken en hierover met elkaar in gesprek te gaan.

Deze workshop wordt gegeven door **Tim van Iersel**, ethicus en geestelijk verzorger.

Workshop 2

Hoe zorgen we voor alle mensen bij hun levenseinde? Ook als ze 'anders' zijn?

In de palliatieve zorg willen we iedereen, ongeacht zijn herkomst, culturele bagage, taal of gewoonten, goede zorg verlenen. Maar hoe doe je dat?

Duidelijk is dat er geen finaal recept is te geven. Maar zeker is ook dat we kunnen leren van de kennis die de laatste decennia over palliatieve zorg voor migranten is opgebouwd.

In deze workshop wordt daarop gebaseerd ingegaan op taalbarrières overkomen, met respect de wensen van migranten en hun families honoreren, eigen waarden niet bruuskeren en het overbruggen van culturele verschillen in de zorg bij het levenseinde.

In de workshop wordt gebruikgemaakt van concrete casussen, wetenschappelijke inzichten en filmfragmenten. Deelnemers kunnen vragen stellen en hun ervaringen inbrengen!

Deze workshop wordt gegeven door **Fuusje de Graaff**, geografe/medisch antropoloog.

Workshop 3

Palliatieve zorg en karakter- en gedragsveranderingen ten gevolge van somatische factoren

Patiënten met hersentumoren, hersenmetastasen of cognitieve stoornissen kunnen zich anders gaan gedragen dan voor ze ziek werden. Hun brein werkt niet meer zoals zij zelf en de omgeving gewend waren. Dit kan zich uiten in apathie, verlies van interesse voor de omgeving, angst en somberheid, maar ook in prikkelbaarheid en woede-uitbarstingen. Door de beschadigde cerebrale functies kan ook het ziekte-inzicht ontbreken en werkt de "morele rem" niet meer goed. De zorg voor deze patiënten doet een groot beroep op de naasten en alle betrokken zorgverleners. Wanneer een patiënt niet meer thuis kan blijven is het veelal niet eenvoudig een goede plek te vinden, waarbij ook juridische en medisch ethische factoren een rol kunnen spelen.

In de workshop zal aan de hand van casuïstiek ingegaan worden op de knelpunten in de keten en in de vier domeinen van de palliatieve zorg.

Deze workshop wordt gegeven door **Tineke Vos**, psychiater.

De inhoud van het symposium is samengesteld in samenwerking met een werkgroep. Leden van deze werkgroep zijn werkzaam bij:

Apotheek Ypenburg
Apotheek De Reef
Apotheek Veenhage
Apotheek De Bras

Saffier

HELPDESK

Palliatieve zorg Haaglanden-DWO

HagaZiekenhuis